

Na podlagi 29. člena Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21, v nadaljevanju: ZZrID), Uredbe o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS št. 35/22, v nadaljevanju: Uredba), Splošnega akta o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 87/22, v nadaljevanju: Splošni akt ARRS) ter na podlagi 8. člena Sklepa o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi Nacionalnega inštituta za javno zdravje, št. 01403-16/2021/4 z dne 19. 5. 2021 je v. d. generalnega direktorja sprejel

PRAVILNIK O IZBORU IN FINANCIRANJU MLADIH RAZISKOVALK IN RAZISKOVALCEV

1. člen

Uvodna določba

Pravilnik o izboru in financiranju mladih raziskovalk in raziskovalcev (v nadaljevanju: Pravilnik) določa podlago za financiranje mladih raziskovalk in raziskovalcev, in sicer določitev števila in postopek določitve mentoric in mentorjev in mladih raziskovalk in raziskovalcev, program usposabljanja, kriterije, način ocenjevanja in izbor kandidat in/kandidatov za mlade raziskovalke in raziskovalce. Število mentorskih mest po raziskovalnih programih določi strokovni direktor.

NIJZ izbere kandidatke in kandidate za mlade raziskovalke in raziskovalce v skladu s predpisi, ki urejajo zaposlovanje v javnem sektorju, svojimi internimi splošnimi akti in pogoji, ki jih določa ta Pravilnik.

Temeljni subjekti so v nadaljnjem besedilu zapisani v moški slovnični obliki in veljajo enakovredno za oba spola.

2. člen

Imenovanje in naloge Komisije za izbor mentoric in mentorjev ter spremljanje mladih raziskovalk in raziskovalcev

Komisijo za izbor mentoric in mentorjev ter izbor in spremljanje mladih raziskovalk in raziskovalcev (v nadaljevanju: komisija) imenuje strokovni direktor.

Naloge komisije so:

- določi število mentorskih mest po posameznih raziskovalnih programih,
- pripravi in potrdi poziv za kandidate za mentorje,
- preveri izpolnjevanje pogojev predlaganih kandidatov za mentorje,
- pripravi predlog kandidatov za mentorje, ki ga potrdi strokovni direktor,
- pripravi predlog razdelitve sredstev, ki ga potrdi strokovni svet,
- pripravi predlog izbora mladih raziskovalcev.

3. člen

Poziv za kandidate za mentorje

Poziv za kandidate za mentorje se objavi na internih straneh NIJZ.

Komisija obravnava prijave, pri čemer upošteva tudi najvišje možno število mentorstev mladim raziskovalcem na mentorja. Po potrditvi seznama mentorjev na komisiji strokovni direktor izda sklep o izboru mentorjev.

4. člen

Pogoji za mentorja mlademu raziskovalcu

Pogoji za mentorja mlademu raziskovalcu so:

- izobrazba, pridobljena po študijskem programu tretje stopnje oziroma izobrazba, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 10. raven,
- izkazuje mednarodno primerljive raziskovalne rezultate,
- mora biti zaposlen vsaj v obsegu 50 odstotkov polnega delovnega časa na NIJZ, izjemoma pa lahko tudi manj, če predlog imenovanja potrdi strokovni direktor,
- je član raziskovalnega programa, na katerega bo mladi raziskovalec razporejen.

Z namenom zagotavljanja kakovosti mentor ne sme usposabljati več kot dveh mladih raziskovalcev hkrati. V kvoto mladih raziskovalcev se štejejo vsi mladi raziskovalci, tudi tisti, ki jim status mladega raziskovalca miruje zaradi odsotnosti iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo ali zaradi dalj časa trajajoče bolezni.

5. člen

Razpis za mlade raziskovalce

NIJZ razpis za kandidate za mlade raziskovalce (v nadaljevanju: razpis) objavi na svoji spletni strani, in sicer vsako leto 15. marca oz. prvi naslednji delovni dan.

Z razpisom se določijo podrobnosti postopka prijave in izbire mladih raziskovalcev. Objava razpisa mora vsebovati:

- pravno podlago za izvedbo razpisa,
- začetek in čas trajanja razpisa,
- predmet razpisa,
- število prostih mestih pri mentorjih z opisi delovnih mest,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati kandidat za mladega raziskovalca,
- merila za ocenjevanje kandidatov za mlade raziskovalce,
- obdobje financiranja,
- način prijave in rok za oddajo prijave na razpis,
- postopek izbora kandidatov,
- druge za kandidate pomembne informacije v zvezi s sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi.

6. člen

Pogoji in merila za izbor kandidata za mladega raziskovalca

Pogoji za izbor kandidata za mladega raziskovalca so:

- še nima zaključenega doktorata znanosti oz. pridobljenega znanstvenega naslova doktor/doktorica znanosti,
- še ni bil zaposlen kot mladi raziskovalec.
- od leta zaključka študijskega programa druge stopnje oziroma študijskega programa, s katerim izpolnjuje pogoje za vpis v doktorski študijski program, niso minila več kot 4 leta.

Če je kandidat za mladega raziskovalca izkoristil odsotnost iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo v trajanju najmanj šestih mesecev za posameznega otroka v času od zaključka študijskega programa druge stopnje oziroma študijskega programa, s katerim izpolnjuje pogoje za vpis v doktorski študijski program, se ta čas temu ustrezno podaljša, in sicer za eno leto. Enako velja tudi v primeru odsotnosti zaradi dalj časa trajajoče bolezni v trajanju skupno najmanj šest mesecev.

Merila za ocenjevanje in izbor kandidata za mladega raziskovalca:

- ocena razgovora s kandidatom (največ 5 točk);
- objavljeni članki (največ 3 točke);
- sodelovanje pri raziskovalnem delu (največ 3 točke);
- prejete nagrade oziroma priznanja (največ 1 točka);
- povprečna ocena študijskega programa druge stopnje oziroma študijskega programa, s katerim izpolnjuje pogoje za vpis v doktorski študijski program (1 točka za povprečno oceno od vključno 9 do 10 in 0,5 točke za povprečno oceno od vključno 8 do 8,99).

7. člen

Postopek izbora kandidatov za mlade raziskovalce

Predlog izbora mladih raziskovalcev pripravi komisija, in sicer v skladu s tem pravilnikom. Oceno razgovora s kandidatom poda mentor. Skupen seznam predlaganih mladih raziskovalcev potrdi strokovni direktor.

Izbrani mladi raziskovalci, ki ob prijavi na razpis še ne bodo imeli zaključenega študijskega programa druge stopnje, morajo študij zaključiti najkasneje do 15. septembra tekočega koledarskega leta.

Če po izvedbi postopka ostanejo prosta mesta za mlade raziskovalce ali v primeru, da izbrani kandidat za mladega raziskovalca odstopi od namere za zaposlitev pred začetkom usposabljanja ali prekine delovno razmerje po začetku usposabljanja, NIJZ lahko razpis ponovi.

8. člen

Program usposabljanja

Program usposabljanja je sestavljen iz raziskovalnega in študijskega dela, ki obsega:

- izhodišče raziskovalne naloge mladega raziskovalca in njeno umestitev v raziskovalni program,
- ime raziskovalnega programa, v katerega je/bo mladi raziskovalec vključen,
- ime doktorskega študijskega programa, v katerega je kandidat vpisan.

Mentor program usposabljanja predloži strokovnemu direktorju najkasneje pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi. Program usposabljanja podpišeta mentor in mladi raziskovalec in se hrani v kadrovski mapi mladega raziskovalca.

9. člen

Pogodba o zaposlitvi

NIJZ z izbranimi kandidati za mlade raziskovalce sklene pogodbo o zaposlitvi za določen čas.

10. člen

Financiranje mladega raziskovalca

Mladi raziskovalec je upravičen do financiranja, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- je v študijskem letu, v katerem začne usposabljanje kot mladi raziskovalec, vpisan v 1. ali 2. letnik doktorskega študijskega programa in ima status študenta,
- je izvoljen v raziskovalni naziv in vpisan v evidenco raziskovalcev,
- je polno zaposlen na NIJZ (upoštevajo se lahko izjeme do skrajšanega delovnega časa v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja),
- je član istega raziskovalnega programa kot njegov mentor,

- nima sofinancirane šolnine na doktorskem študiju po uredbi o sofinanciranju doktorskega študija.

Predvideni začetek financiranja usposabljanja mladih raziskovalcev je 1. oktober. Usposabljanje mladih raziskovalcev se financira do zaključenega doktorata znanosti, vendar največ štiri leta.

Če bo kandidat za mladega raziskovalca ob nastopu zaposlitve vpisan v drugi letnik doktorskega študijskega programa, se njegovo usposabljanje financira do doktorata znanosti, vendar največ tri leta.

Mlademu raziskovalcu financiranje miruje zaradi odsotnosti z dela za čas, ko je na podlagi zakonodaje financiran s strani države na drugi podlagi (npr.: odsotnost zaradi poškodbe ali bolezni izven dela nad 20 delovnih dni; dopusta iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo; itd.).

Mladi raziskovalci morajo uspešno zagovarjati doktorsko disertacijo najkasneje v enem letu po koncu financiranja usposabljanja.

11. člen

Postopek za izvolitev v naziv mladega raziskovalca

Mladi raziskovalec pošlje vlogo za izvolitev v strokovno raziskovalni naziv v roku 5 dni od prejema sklepa o izbiri za mladega raziskovalca. Odločitev o izvolitvi v naziv mladega raziskovalca sprejme Komisija za nazive NIJZ do začetka financiranja usposabljanja.

12. člen

Usposabljanje mladega raziskovalca v tujini

Mladim raziskovalcem se lahko omogoči usposabljanje na tujih univerzah oziroma raziskovalnih inštitutih. Financiranje mladega raziskovalca ostane nespremenjeno, četudi je mladi raziskovalec za čas bivanja v tujini pridobil tujo štipendijo.

Usposabljanje v tujini ni razlog za podaljšanje roka za zaključek študija mladega raziskovalca.

13. člen

Vodenje evidenc o mladih raziskovalcih

Mladi raziskovalec mora biti vpisan v evidenco izvajalcev znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: Evidenca RO). Porabo sredstev NIJZ vodi v računovodskih evidencah ločeno.

14. člen

Zamenjava mentorja

Za zamenjavo mentorja lahko zaprosi mentor ali mladi raziskovalec. Vlogo za zamenjavo mentorja z obrazložitvijo, podpisano s strani mladega raziskovalca, sedanjega in novega mentorja in vodje raziskovalnega programa se predloži strokovnemu direktorju.

Komisija preveri izpolnjevanje pogojev novega mentorja in pripravi predlog odločitve o zamenjavi mentorja.

Če mladi raziskovalec predlaga zamenjavo mentorja, vendar se mentor s tem ne strinja, mladi raziskovalec pripravi utemeljitev zahteve po zamenjavi mentorja in jo posreduje komisiji. Komisija preuči utemeljenost vloge in v primeru odločitve, da gre za utemeljeno vlogo, poda predlog

strokovnemu direktorju, da v soglasju z vodjem raziskovalnega programa mlademu raziskovalcu določi novega mentorja iz istega ali drugega raziskovalnega programa.

15. člen Neporabljena sredstva

Sredstva, dodeljena NIJZ za usposabljanje mladih raziskovalcev, ki se ne porabijo zaradi mirovanja financiranja (npr.: odsotnosti zaradi poškodbe ali bolezni izven dela nad 20 dnevi; dopusta iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo; itd.), ali zaradi predčasnega dokončanja študija, ostanejo v uporabi raziskovalnega programa za namen izplačila plače mladih raziskovalcev po zaključku mirovanja, ali nakupa opreme oziroma za materialne stroške in morajo biti porabljena najkasneje v dveh proračunskih letih.

16. člen Spremembe financiranja mladega raziskovalca

V primeru zamenjave mentorja in spremembe raziskovalnega programa strokovni direktor izda sklep o prenosu financiranja na drug raziskovalni program.

Mlademu raziskovalcu se delovno razmerje prekine:

- če izgubi status študenta,
- če predčasno prekine usposabljanje,
- v drugih primerih, ki jih določa delovno pravna zakonodaja.

V teh primerih mladi raziskovalec vrne NIJZ polovico sredstev, ki jih je ta plačal za kritje šolnin za njegov doktorski študij do prekinitve pogodbe o zaposlitvi, razen če je prišlo do prekinitve delovnega razmerja v prvih treh mesecih po začetku usposabljanja ali če NIJZ odloči drugače.

Mladi raziskovalec je dolžan sredstva iz tretjega odstavka tega člena vrniti tudi v primeru, če ne zaključi doktorskega študija najpozneje v enem letu po koncu financiranja usposabljanja, razen če NIJZ odloči drugače.

Zahtevo po prekinitvi usposabljanja lahko poda tudi mentor zaradi neizpolnjevanja obveznosti mladega raziskovalca. Mentor seznanj komisijo z utemeljitvijo in predlogom o prekinitvi usposabljanja.

Komisija v najkrajšem možnem času presodi o zahtevi mentorja in o svojih ugotovitvah sprejme obrazložen sklep ter z njim seznanj strokovnega direktorja. Če strokovni direktor ugotovi, da je zahteva mentorja utemeljena, izda sklep, na podlagi katerega se usposabljanje prekine zaradi neizpolnjevanja obveznosti.

Sredstva iz tretjega in četrtega odstavka tega člena, ki jih mladi raziskovalec vrne, ostanejo raziskovalnemu programu za namen nakupa opreme oziroma materialnih stroškov in morajo biti porabljena najkasneje v dveh proračunskih letih.

17. člen Prehodne in končne določbe

Število mentorskih mest po posameznih raziskovalnih programih določi strokovni direktor do 1. 9. 2022.

Ne glede na 4. člen Pravilnika pogoji za mentorja mlademu raziskovalcu veljajo za novo imenovane mentorje, tudi v primeru zamenjave mentorjev že zaposlenih mladih raziskovalcev.

Tretji in četrti odstavek 16. člena tega Pravilnika se ne uporabljata za mlade raziskovalce, ki imajo na dan uveljavitve tega Pravilnika že sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za usposabljanje za mladega raziskovalca.

V primeru, da ARRS po sprejemu in po uveljavitvi tega Pravilnika izda podzakonski akt, ki drugače ureja financiranje in postopek usposabljanja mladih raziskovalcev, se neposredno uporablja akt ARRS.

18. člen
Veljavnost pravilnika

Ta Pravilnik je sprejet z dnem podpisa generalnega direktorja, veljati pa začne naslednji dan po objavi na internih straneh NIJZ.

Številka: 410-8/2022-1 (241)

Datum: 23. 8. 2022

doc. dr. Branko Gabrovec
v. d. generalnega direktorja